بسم الله الرحمن الرحیم

نوروز در زبان فارسی به معنی «روز جدید» و مصادف با اولین روز سال شمسی است. گفته می‌شود که زمان آن، رسیدن آفتاب به نقطه‌ی اول حمل می‌باشد. [۱]

بسیاری معتقدند که جمشید یا کیومرث این روز را به عنوان یک جشن پایه‌گذاری کرده است. راوندی می‌گوید: «مراسم جشن نوروز جمشیدی یا نوروز بزرگ از آغاز فروردین‌ماه شروع می‌شود، وضع و انتخاب این روز را به جمشید نسبت می‌دهند.» [۲] چرا که جمشید با دفع هجوم بیگانگان و اخراج آن‌ها از سرزمین و برگرداندن میهن به حالت اولی و رسمیت دین زرتشت، این ایام را «نوروز» معرفی می‌کنند.

همچنین فردوسی می‌گوید:

چو خورشید تابان میان هوا　　نشسته برو شاه فرمانروا

جهان انجمن شد بر آن تخت او　　شگفتی فرومانده از بخت او

به جمشید بر گوهر افشاندند　　مران روز را روز نو خواندند

بنابراین در ایران باستان این روز را جشن می‌گرفته‌اند و آن را برای خود عید قرار داده بودند. گفته شده است که در زمان هخامنشیان، این روز را شاه ایران در تخت جمشید جشن می‌گرفته است و مراسمی را در آن‌جا انجام می‌داده‌اند. [۳]

در اسلام چنین آداب و رسومی که صرفا جنبه‌ی دینی دارند و برگرفته از عقاید و طرز تفکر گذشتگان ملت‌ها است فاقد اعتبار رسمی می‌باشند.

اگر اندکی این قاعده را بررسی کنیم، متوجه می‌شویم که این اصل در هر ملت مسلمانی که صاحب رسوم مذهبی دیرینه است، قابل اجراست. برای مثال با ظهور دین مبین اسلام، تفکرات و رسوم جاهلی اعراب، فاقد اعتبار گشت و عیدهایی که سالانه برگزار می‌کردند، حذف شد. و پیامبر ارجمند اسلام صلی الله علیه وسلم طی ۲۳ سال با چنین تفکراتی مبارزه کردند. عقایدی چون برهنه شدن و کف زدن‌هایی که اطراف و درون کعبه صورت می‌گرفت و قربانی‌هایی در مقابل بت‌ها انجام می‌دادند و جشن می‌گرفتند.

چنانچه امام ابوداود (رحمه الله) روایت کرده است: «قدم رسول الله صلى الله عليه وسلم المدينة ولهم يومان يلعبون فيهما، فقال: ما هذان اليومان؟ قالوا: كنا نلعب فيهما في الجاهلية، فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم: إن الله قد أبدلكم بهما خيرا منهما: يوم الأضحى، ويوم الفطر» [۴]

یعنی: «زمانی که رسول الله صلی الله علیه وسلم وارد مدینه شدند، مشاهده کردند که اهل مدینه دو روز در سال را به عنوان عید اعلام کرده‌اند و در آن جشن و مراسم برگزار می‌کنند. از آنان پرسید که این دو روز چه هستند؟! گفتند: ما در عهد جاهلیت آن دو را جشن می‌گرفتیم. رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: همانا خداوند دو روز بهتر را برایتان قرار داده است: عید فطر و عید قربان.

در این دو روز فرخنده بیش از یک میلیارد و اندی مسلمان هرکدام در مکان‌هایی تجمع می‌کنند و با به‌جا آوردن دو رکعت نماز، حضور گسترده‌ی خود را در تمسک به شریعت اسلام به نمایش می‌گذارند. در این دو عید از فساد و فحشاء و خرافات خبری نیست؛ با قربانی گوسفندان و طعام دادن به مسکینان و فقرا، آنان را نیز در این شادی عظیم شریک می‌کنند.

بنابراین مسلمانان نباید غیر از این دو، روزهای دیگری را به عنوان عید قرار دهند، و در این‌جا فرقی میان نوروز و کریسمس نیست. زیرا چنانچه پیش‌تر گذشت، نوروز عید زرتشتیان بوده است و آن‌ها این روز را جشن می‌گرفته‌اند.

هموطنان عزیزی که پافشاری می‌کنند و خواستار جایگاهی برای نوروز در دین اسلام هستند و از هر سو قصد توجیه آن را دارند، باید جنبه‌های مختلف این مسأله را بررسی کنند.

توجه داشته باشید اگر سعی کنیم چنین رسمی را به عنوان عید و جشن ملی در میان مسلمانان ایرانی ترویج دهیم، باید مراسم و عیدهایی را که از اسطوره‌های مذهبی مسلمانان یک منطقه باقی مانده است، به رسمیت شناخت و برای آنان نیز در اسلام جایگاهی قائل شد. برای مثال، مسلمانان کشور هند باید مراسم (فستیوال Holi) در این کشور را نیز در زندگی و اجتماع خود جشن بگیرند و با هندوهای هم‌وطن خود به رنگ‌بازی و بریز و بپاش مشغول شوند. و یا مسلمانان چین باید مراسم کنفوسیوس (بزرگ‌داشت شخصیت مذهبی که هر سال به عنوان یادبود وی برگزار می‌شود) در این کشور را به رسمیت شناخته و در آن روز جشن بگیرند.

اسلام یک دین و برنامه‌ی زندگی مستقلی است و زمانی که مسلمانان نیز خود را به آنان شبیه کنند، مانند آنان می‌شوند. چنانچه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده‌اند: «ومن تشبه بقوم فهو منهم» [۷]

یعنی: «و هر کس خود را به قومی شبیه کرد، از جمله‌ی آن‌هاست.»

امام ذهبی (رحمه الله) فرموده‌اند: «أما مشابهة الذمة في الميلاد، والخميس، والنيروز، فبدعة وحشة.» [۷]

یعنی: «شباهت با کفار در میلاد و پنچشنبه (از عیدهای نصاری) و نوروز از جمله‌ی بدعت‌ها و از اسلام دور هستند.»

ابن قیم (رحمه الله) فرموده‌اند: «وأما التهنئة بشعائر الكفر المختصة به فحرام بالاتفاق» [۸]

یعنی: «تبریک گفتن به شعائری که مختص به کافران است، به اتفاق حرام می‌باشد.»

در الموسوعة الفقهية آمده است: «لا يجوز التشبه بالكفار في أعيادهم» [۹]

یعنی: شبیه شدن به کافران در عیدهای آن‌ها جایز نیست.

همچنین شیخ ابن جبرین (رحمه الله) نیز گفته‌اند: «لا يجوز الاحتفال بالأعياد المبتدعة كعيد الميلاد للنصارى، وعيد النيروز والمهرجان ... ولا يجوز الأكل من ذلك الطعام الذي أعده النصارى أو المشركون في موسم أعيادهم» [۱۰]

یعنی: «جشن گرفتن به عید بدعت‌گرایان مانند عید میلاد در نزد مسیحیان، عید نوروز و مهرگان، جایز نیست. همچنین جایز نیست که شخص از غذاهایی بخورد که نصاری، کفار و مشرکین برای جشن در آن روز آماده کرده‌اند.»

نتیجه: جشن گرفتن و بزرگ داشتن این روزها به عنوان عید از نظر شرعی جایز نیست و شایسته نیست که شخص مسلمان خود را با عقاید باطل و متعلقات آن‌ها که مربوط به ادیان و مذاهب دیگر هستند، درگیر کند.

وآخر دعوانا أن الحمدلله رب العالمين

پی نوشت‌ها:

[۱] نوروز، محمد حسین امینی سام، شرکت کتاب، ص ۱۰۲

[۲] تاریخ اجتماعی ایران، مرتضی راوندی، انتشارات نگاه، ج ۶، ص ۵۵۱

[۳] نوروز در کردستان، مصطفی کیوان، سازمان چاپ تبریز، ص ۲۸

[۴] سنن أبی داود، أبوداود سلیمان بن الأشعث بن إسحاق السجستانی، المکتبة العصریة، ج ۱، ص ۲۹۵

[۵] سلسلة الأحادیث الصحیحة، أبوعبدالرحمن محمد ناصرالدین الألبانی، مکتبة المعارف للنشر والتوزیع، ج ۵، ص ۳۴

[۶] سنن أبی داود، ج ۴، ص ۴۴

[۷] التمسک بالسنن والتحذیر من البدع، أبوعبدالله محمد بن أحمد بن عثمان الذهبی، الجامعة الإسلامیة بالمدینة المنورة، ص ۱۳۰

[۸] أحکام اهل الذمة، أبوعبدالله محمد بن أبی بکر (ابن قیم الجوزیة)، رمادی للنشر، ج ۱، ص ۴۴۱

[۹] الموسوعة الفقهیة، وزارة الأوقاف والشئون الإسلامیة، ج ۱۲، ص ۷

[۱۰] آدرس اینترنتی:

http://www.ibn-jebreen.com/books/۲۹۳۵۳-۳۵۷۱-۳۹۷۲-۶۷-۶.html

islamway1434

no_atheism

no_atheism

aparat.com/asteira